

**Nimen rekisteröintihakemuksen julkaiseminen maataloustuotteiden ja elintarvikkeiden
laatujärjestelmistä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen
(EU) N:o 1151/2012 50 artiklan 2 kohdan a alakohdan nojalla**

(C/2024/2510)

Tämä julkaiseminen antaa oikeuden vastustaa hakemusta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1151/2012 ⁽¹⁾ 51 artiklassa tarkoitettulla tavalla kolmen kuukauden kuluessa tästä julkaisemisesta.

YHTENÄINEN ASIAKIRJA

”Dalmatinski med”

EU-nro: PDO-HR-02837 – 14.4.2022

SAN (X) SMM ()

1. **[SAN:N TAI SMM:N] NIMI TAI NIMET**

”Dalmatinski med”

2. **Jäsenvaltio tai kolmas maa**

Kroatian tasavalta

3. **Maataloustuotteen tai elintarvikkeen kuvaus**

3.1. *Tuotelaji*

Luokka 1.4 Muut eläinperäiset tuotteet (munat, hunaja, erilaiset maitotuotteet paitsi voi jne.)

3.2. *Kuvaus 1 kohdassa nimetyistä tuotteista*

3.2.1 *Tuotteen määritelmä*

Dalmatinski med on hunajaa, jota tuottavat krainilaisen mehiläisen (*Apis mellifera carnica*, Pollmann 1879) yhdyskunnat ryytisalvian (*Salvia officinalis* L.), kärsimyskruunun (*Paliurus spina-christi* Mill.), kyntelin (*Satureja* spp.), kellokanervien (*Erica* spp.) ja satsuman (*Citrus unshiu* Marc.) medestä sekä ranskanvaahteran (*Acer monspessulanum* L.) ja muiden Dalmatiassa kasvavien kesävihantien kasvien lehtien pinnalla olevasta mesikasteesta.

Nimi ”Dalmatinski med” kattaa seuraavat hunajatyytit:

- yksikukkaiset hunajat eli hunajat, jotka sisältävät pääasiassa yhden kasvilajin mettä ja joista kullakin on tässä eritelmässä vahvistetut omat siitepölykoostumukseen liittyvät, aistinvaraiset ja fysikaalis-kemialliset ominaisuudet
- salviahunaja
- kärsimyskruunuhunaja
- kyntelihunaja
- kanervahunaja
- satsumahunaja
- kukkaishunaja eli monikukkaishunaja, joka koostuu useiden, ei selkeästi yhden tietyn kasvilajin medestä
- ranskanvaahteran mesikasteesta koostuva mesikastehunaja
- lehtipuiden mesikasteesta koostuva mesikastehunaja.

⁽¹⁾ EUVL L 343, 14.12.2012, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2012/1151/oj>.

3.2.2 Hunajan sisältämään siitepölyyn liittyvät ominaisuudet

Hunajan tyyppi	Siitepölykoostumus		Huomautukset
	Mettä erittävät kasvilajit	Muut kuin mettä erittävät kasvilajit	
Salviahunaja	<i>Paliurus spina christi</i> , <i>Erica arborea</i> , <i>Rhamnus</i> spp., <i>Cirsium</i> spp., <i>Trifolium pratense</i> , Liliaceae, Apiaceae ja Centaurea spp.	<i>Helianthemum</i> spp., <i>Cistus</i> spp., <i>Fraxinus</i> spp., <i>Quercus ilex</i> , <i>Quercus</i> spp. ja <i>Fraxinus ornus</i>	Salvian siitepöly: >10 %
Kärsimyskruunuhunaja	<i>Trifolium pratense</i> , <i>Vicia</i> spp., <i>Melilotus</i> spp., Apiaceae, <i>Salvia officinalis</i> , Brassicaceae ja <i>Cornus sanguinea</i>	<i>Fraxinus ornus</i> , <i>Dactylis glomerata</i> ja <i>Helianthemum</i> spp.	Kärsimyskruunun siitepöly: >50 %
Kyntelihunaja	Apiaceae, <i>Rhamnus</i> spp., <i>Centaurea</i> spp., <i>Trifolium pratense</i> , Asteraceae: <i>Taraxacum</i> -tyyppi, <i>Allium</i> spp., Liliaceae ja <i>Lotus corniculatus</i>	<i>Helianthemum</i> spp., <i>Fraxinus</i> spp., <i>Filipendula vulgaris</i> , <i>Plantago</i> spp. ja <i>Dactylis glomerata</i>	Kyntelin siitepöly: >25 %
Satsumahunaja	<i>Rhamnus alaternus</i> , Asteraceae: <i>Taraxacum</i> -tyyppi, Brassicaceae, <i>Erica arborea</i> , Apiaceae ja <i>Melilotus officinalis</i>	<i>Fraxinus ornus</i> , <i>Quercus ilex</i> , <i>Quercus</i> spp., <i>Olea europea</i> ja <i>Cistus</i> spp.	Satsuman siitepöly: >5 %
Kanervahunaja	<i>Hedera helix</i> , <i>Satureja cuneifolia</i> , Brassicaceae, Apiaceae, Asteraceae, <i>Salvia officinalis</i> , <i>Myrtus communis</i> ja <i>Rhamnus</i> spp.	<i>Cistus</i> spp., <i>Fraxinus ornus</i> ja <i>Ephedra</i> spp.	Kellokanervan siitepöly: >50 %
Kukkaishunaja	<i>Trifolium pratense</i> , Apiaceae, <i>Paliurus spina-christi</i> , <i>Melilotus</i> spp., <i>Rhamnus</i> spp., Liliaceae, <i>Centaurea</i> spp., <i>Salvia officinalis</i> , <i>Vicia</i> spp., <i>Lotus corniculatus</i> ja <i>Cornus sanguinea</i>	<i>Fraxinus ornus</i> , <i>Helianthemum</i> spp., <i>Quercus</i> spp. ja <i>Cistus</i> spp.	–
Ranskanvahteran mesikasteesta koostuva mesikastehunaja	<i>Trifolium pratense</i> , <i>Cerintho minor</i> , Apiaceae, <i>Rhamnus</i> spp., <i>Melilotus</i> spp., <i>Allium</i> spp. ja <i>Paliurus spina-christi</i>	<i>Fraxinus</i> spp., <i>Dactylis glomerata</i> , <i>Helianthemum</i> spp., <i>Quercus</i> spp. ja <i>Ephedra</i> spp.	Mesikasteen osatekijöiden ja mettä erittävien kasvilajien siitepölyn välinen suhde voi olla 1,17–7,55.
Lehtipuiden mesikasteesta koostuva mesikastehunaja	<i>Trifolium pratense</i> , Apiaceae, <i>Rhamnus</i> spp., <i>Paliurus spina-christi</i> , <i>Melilotus</i> spp. ja Liliaceae	<i>Fraxinus ornus</i> , <i>Helianthemum</i> spp., <i>Cistus</i> spp. ja <i>Quercus</i> spp.	Mesikasteen osatekijöiden ja mettä erittävien kasvilajien siitepölyn välinen suhde voi olla 0,38–4,46.

3.2.3 Aistinvaraiset ominaisuudet

Hunajan tyyppi	Väri	Tuoksu	Maku	Aromit
Salviahunaja	Vaihtelee vaaleasta tummaan meripihkankeltaiseen, tyypillisesti vihertävänhohtoinen	Kohtalaisen voimakas lääkeyrttien, kuivattujen aromaattisten kukkien, kamferin, kuivattujen tai keitettyjen hedelmien tuoksu	Kohtalaisen tai erittäin pitkäkestoinen, kohtalaisen tai erittäin makea, keskihapokas ja hieman tai kohtalaisen karvas	Kohtalaisen pitkäkestoisia sekä kukkaisia aromeja, kuivattujen aromaattisten kukkien, yrttiliköörin ja mantelien aromeja
Kärsimyskruunuhunaja	Vaihtelee vaaleasta tummaan meripihkankeltaiseen	Mieto tai kohtalaisen voimakas, lämmin toffeen ja keitettyjen hedelmien tuoksu	Kohtalaisen tai erittäin pitkäkestoinen, kohtalaisen tai erittäin makea, vähähappoinen	Kohtalaisen pitkäkestoisia sekä lämpimiä aromeja, vaniljan, maillotoffeen, vahan ja keitettyjen hedelmien aromeja
Kyntelihunaja	Vaihtelee vaaleasta tummaan meripihkankeltaiseen	Kohtalaisen tai erittäin voimakas kuivattujen yrttien ja kostean maan tuoksu	Kohtalaisen tai erittäin pitkäkestoinen, kohtalaisen makea, vähähappoinen ja hieman tai kohtalaisen karvas	Kohtalaisen tai erittäin pitkäkestoisia siitepölyn, kostean maan ja aromaattisten yrttien aromeja
Kanervahunaja	Vaihtelee ruskeasta tummanruskeaan, jossa oranssin ja punaisen sävyjä	Kohtalaisen voimakas karamellin ja keitetyn sokerin tuoksu	Nopeasti häipyvä tai kohtalaisen pitkäkestoinen, kohtalaisen makea, hieman karvas	Nopeasti häipyviä tai kohtalaisen pitkäkestoisia karamellin, aromaattisen puun ja liiman aromeja
Satsumahunaja	Vaihtelee vaaleankeltaisesta oranssiin	Kohtalaisen voimakas appelsiininkukkien ja appelsiinimarmeladin tuoksu	Nopeasti häipyvä tai kohtalaisen pitkäkestoinen, kohtalaisen makea, vähähappoinen	Kohtalaisen pitkäkestoisia, kukkaisia, hedelmäisiä ja aniksen aromeja
Kukkaishunaja	Vaihtelee keltaisesta ruskeaan	Kohtalaisen voimakas tai voimakas, hedelmäinen keitettyjen hedelmien tai hillokkeen, aromaattisten yrttien, niitty-yrttien ja vahan tuoksu	Kohtalaisen tai erittäin pitkäkestoinen; pistävä ja makea jälkimaku, kohtalaisen tai erittäin makea, kohtalaisen hapokas	Kohtalaisen tai erittäin pitkäkestoisia, kukkaisia sekä tuoreiden hedelmien, hillokkeen, toffeen, melassin ja aromaattisten yrttien aromeja
Ranskanvahteran mesikasteesta koostuva mesikastehunaja	Vaihtelee ruskeasta tummanruskeaan, jossa punaisen sävyjä	Kohtalaisen voimakas melassin, kuivattujen tomaattien, kuivattujen yrttien ja hiivauutteen tuoksu	Kohtalaisen pitkäkestoinen, hieman tai kohtalaisen makea, kohtalaisen suolainen ja miedosti hapokas	Kohtalaisen voimakkaita melassin ja kuivattujen hedelmien, hiivauutteen, kuivattujen tomaattien, viikunahillon ja taateleiden aromeja
Lehtipuiden mesikasteesta koostuva mesikastehunaja	Vaihtelee tumman meripihkanvärisestä tummanruskeaan	Kohtalaisen tai erittäin voimakas melassin, karamellin, kuivattujen yrttien, hedelmäjalosteiden ja karvasmantelin tuoksu	Kohtalaisen pitkäkestoinen, kohtalaisen makea, hieman tai kohtalaisen hapokas, toisinaan kirpeä	Kohtalaisen voimakkaita melassin ja kuivattujen hedelmien, hedelmäjalosteiden, karamellin, balsamin ja kuivattujen yrttien aromeja

3.2.4 Fysikaalis-kemialliset parametrit

Hunajan tyyppi	Sähkönjohtavuus	Hydroksimetyylifurfuraalipitoisuus (HMF-pitoisuus)	Vesipitoisuus	Diastaasiaktiivisuus
Salviahunaja	0,20–0,45 mS/cm	Enintään 15 mg/kg kaikkien hunajatyypin osalta saatettaessa tuote markkinoille	Enintään 18,5 % kynteli- ja kanervahunajan osalta; enintään 18,0 % kaikkien muiden hunajatyypin osalta	DN-luku vähintään 8 kaikkien hunajatyypin osalta lukuun ottamatta satsumahunajaa, jonka DN-luku Schade-asteikolla voi olla 4–8 edellyttäen, että hydroksimetyylifurfuraalipitoisuus on enintään 10 mg/kg
Kärsimyskruunuhunaja	0,50–0,80 mS/cm			
Kyntelihunaja	0,20–0,55 mS/cm			
Kanervahunaja	0,45–1,05 mS/cm			
Satsumahunaja	0,15–0,35 mS/cm			
Kukkaishunaja	Enintään 0,80 mS/cm			
Ranskanvahteran mesikasteesta koostuva mesikastehunaja	Vähintään 1,30 mS/cm			
Lehtipuiden mesikasteesta koostuva mesikastehunaja	Vähintään 0,80 mS/cm			

3.3. Rehu (vain eläinperäiset tuotteet) ja raaka-aineet (vain jalostetut tuotteet)

Mehiläisyhdyskuntia ei saa ruokkia mehiläisten kerätessä ravintoa eli silloin, kun ne valmistavat Dalmatinski med -hunajaa. Ruokkiminen on sallittua mehiläisten riittävän ravinnonsaannin varmistamiseksi talvikaudella ja muulloin kuin mehiläisten kerätessä ravintoa; ruokkiminen on kuitenkin lopetettava viimeistään 14 päivää ennen ravinnonkeruukauden alkua. Rehuna voidaan käyttää vain sokerisiirappia ja/tai sokerista ja hunajasta valmistettua massaa. Rehu voi olla tuotettu rajatun maantieteellisen alueen ulkopuolelta peräisin olevasta sakkaroosista, mutta sen osuus kuiva-aineesta saa olla enintään 50 prosenttia vuodessa. Mehiläisyhdyskuntien ruokintakauden rajaamisen tarkoituksena on varmistaa, että rehu ei vaikuta Dalmatinski med -hunajan laatuun tai sen yhteyteen maantieteelliseen alueeseen.

3.4. Erityiset tuotantovaiheet, joiden on tapahduttava yksilöidyllä maantieteellisellä alueella

Kaikkien Dalmatinski med -hunajan tuotantovaiheiden (mehiläisten ravinnon keruun sekä hunajan keruun, suodattamisen ja varastoinnin) on tapahduttava 4 kohdassa rajatulla maantieteellisellä alueella.

3.5. Tuotteen, johon rekisteröity nimi viittaa, viipalointia, raastamista ja pakkaamista koskevat erityiset säännöt

Laadun ja jäljitettävyyden varmistamiseksi hunaja on pakattava rajatulla maantieteellisellä alueella. Kuljetuksessa hunaja voisi altistua vääränlaisille (korkeille) lämpötiloille, jotka voivat muuttaa sen fysikaalis-kemiallisia parametreja ja aistinvaraisia ominaisuuksia tai johtaa tuotteeseen kuulumattomien hajujen tarttumiseen tai ilmankosteuden kertymiseen hunajaan. Pakkaamalla hunaja rajatulla alueella estetään myös muilta alueilta peräisin olevan hunajan väärentäminen Dalmatinski med -hunajaksi. Hunajan pakkaamiseen käytetään erikokoisia astioita. Korkkien on oltava ilmatiiviitä ja mieluiten metallisia, jotta hunaja ei menetä tuoksuaan ja aromiaan eikä siihen tartu vieraita hajuja ja kerry kosteutta ilmasta.

3.6. Tuotteen, johon rekisteröity nimi viittaa, merkitsemistä koskevat erityiset säännöt

Jokaisessa astiassa on oltava markkinoille saatettaessa Dalmatinski med -hunajan tunnus. Tunnuksen lisäksi astioihin on merkittävä hunajan tyyppi, tuottaja ja tuotantovuosi, ja merkinnöissä on oltava leima, jossa on tunnistenumero. Tunnus koostuu ympyränmuotoisesta keltaisesta punoskuviosta sekä sanoista "Dalmatinski med", jotka on sijoitettu keskelle ympyrän ylä- ja alapuolelle. Ympyrän sisällä on tyylitelty keltainen mehiläinen, jonka alla on mereen viittaavia sinisiä aaltoja. Mehiläisen vasemmalla ja oikealla puolella on lisäksi siniset tyyliteltyt punoskuviot (ks. kuva 1).

Kuva 1

Dalmatinski med -hunajan tunnus**4. Maantieteellisen alueen tarkka rajaus**

Dalmatinski med -hunajan maantieteellinen tuotantoalue käsittää Zadarin, Šibenik-Kninin, Split-Dalmatian ja Dubrovnik-Neretvan maakunnat.

5. Yhteys maantieteelliseen alueeseen

Dalmatinski med -hunajan ainutlaatuinen luonne juontuu Dalmatian alueen kukkivien kasvien lajistosta, maisemasta ja ilmastotekijöistä sekä mehiläistalouden pitkistä perinteistä alueella.

Maantieteellisen alueen erityisyys

Rajatulla maantieteellisellä alueella sijaitsee suuri määrä saaria sekä rannikkovyöhyke vuorijonoineen. Dalmatian ilmastolle ovat tyypillisiä kuumat ja kuivat kesät sekä leudot ja sateiset talvet. Dalmatiassa taivas on kirkas useammin kuin muualla Kroatiassa, ja alueen ominaispiirteisiin kuuluvat luonnonvarainen kasvillisuus ja laajaperäisen maatalouden harjoittaminen. Alueen erityinen kukkivien kasvien lajisto on syntynyt Välimeren ilmaston, välimerellisen väli-ilmaston ja alpiinisen ilmaston vuorovaikutuksen tuloksena. Meren ja vuorten keskinäinen vuorovaikutus näkyy selkeimmin siinä, että alpiiniseen ja Välimeren vyöhykkeeseen kuuluvat kasvit kasvavat lähestulkoon vieri vieressä, ja lisäksi alueella tavataan useita kotoperäisiä lajeja, jotka kaikki tekevät alueesta kasvityieteellisesti ainutlaatuisen. On arvioitu, että saarilla ja kapealla rannikkovyöhykkeellä kasvaa noin 1 450 eri lajia, ja lisäksi alueilla, joilla esiintyy pääasiassa Välimeren kasvillisuustyyppisiä, erilaisia lajeja on jopa 1 600. Nämä sekä vuoristojen merenpuoleisilla rinteillä kasvavat lajit yhdessä muodostavat laajemmalla rannikkoalueella tavattavan noin 2 500 lajin ja alalajin kirjon, joka muodostaa 44 prosenttia koko kukkivien kasvien lajistosta Kroatiassa. Tällä rannikkoalueella on tunnistettu kaikkiaan 192 kotoperäistä taksonia, mikä vastaa yli puolta (53,5 %) Kroatian kaikista kotoperäisistä lajeista. Tätä kasvillisuuden ainutlaatuisuutta ilmentävät sekä erityinen siitepölykoostumus että Dalmatinski med -hunajan aistinvaraiset ominaisuudet.

Tuotteen erityisyys

Ilmasto- ja maaperäolosuhteiden sekä kukkivien kasvien lajiston välinen yhteys yhdessä paikallisten mehiläishoito-käytäntöjen kanssa vaikuttaa ratkaisevalla tavalla hunajan ominaisuuksien kehittymiseen. Hunajanäytteiden siitepölyanalyysistä on käynyt ilmi, että salvian siitepölyn pitoisuus hunajassa vaihtelee 11 prosentista 67 prosenttiin ja on keskimäärin 24 prosenttia. Kyntelihunajasta otetuissa näytteissä kyntelin siitepölyn pitoisuus vaihtelee 22 prosentista 80 prosenttiin ja on keskimäärin 51 prosenttia. Salvian tavoin myöskään kynteli ei kasva kovinkaan runsaslukuisena. Sen vuoksi edellä esitetyt arvot kuvastavatkin hyvin Dalmatinski med -hunajan ainutlaatuisuutta luonnetta.

Kärsimyskruunuhunajan siitepölypitoisuus on tyypillisesti yli 60 prosenttia. Tämän vuoksi siitepölypitoisuutta koskevaa aiempaa 45 prosentin raja-arvoa, jonka on täyttyävä, jotta hunaja voidaan luokitella yksikukkaishunajaksi, on nostettu 50 prosenttiin. Siten korostetaan entisestään Dalmatian kärsimyskruunuhunajan erityisyyttä verrattuna samantyyppiseen muualla tuotettuun hunajaan. Toinen Dalmatinski med -hunajan erityispiirre on sen sähkönjohtavuus, joka oli yli 0,8 mS/cm lähes puolessa näytteistä. Analysoiduista näytteistä ei myöskään löytynyt mesikasteen osatekijöitä, mikä osoittaa, että keskimääräistä korkeammat arvot johtuvat hunajan erityisestä kemiallisesta koostumuksesta, vaikka kyseessä on kukkaishunaja.

Sitrushunaja – useimmiten appelsiini- tai sitruunahunaja – tunnetaan maailmanmarkkinoilla sen aistinvaraisista ominaisuuksista. Sen vuoksi monokulttuuriset satsumaviljelmät Neretvan suistoalueella muodostavat erityisen kukintokeskittymän, joka mahdollistaa satsumahunajan tuotannon. Tämä erottaa Dalmatinski med -sitrushunajan muista sitrushunajista. Kanervahunajan sisältämästä siitepölystä 63 prosenttia on kanervan siitepölyä. Se kuuluuikin tyypillisesti hyvin selkeästi yksikukkaishunajiin. Tämän vuoksi siitepölyhiukkasten vähimmäispitoisuutta koskevaa aiempaa 45 prosentin raja-arvoa, jonka on täyttyävä, jotta hunaja voidaan luokitella yksikukkaishunajaksi, on nostettu 50 prosenttiin. Siten korostetaan entisestään tämän hunajan erityisyyttä verrattuna muualla tuotettuun kanervahunajaan. Dalmatinski med -hunaja erottuu myös siitepölykoostumuksensa puolesta – siinä on suurempi osuus muratin (*Hedera helix*) ja *Satureja cuneifolia* -kyntelin siitepölyä, mikä erottaa sen muilla alueilla tuotetusta hunajasta. Kasvityieteellisen alkuperän osalta suurin osa rajatulla maantieteellisellä alueella tuotettavasta hunajasta on kukkaishunajaa. Hunajanäytteiden siitepölykoostumusta tutkittaessa on käynyt ilmi, että Dalmatinski med -hunaja sisältää yleisimmin seuraavien lajien siitepölyä: *Trifolium pratense*, Apiaceae, *Paliurus spina christi*, *Melilotus* spp. ja *Rhamnus* spp. Tämä erottaa sen muilla alueilla tuotetusta kukkaishunajasta ja korostaa sen ainutlaatuisuutta.

Dalmatian alueella voidaan tuottaa myös lehtipuiden mesikasteesta koostuvaa mesikastehunajaa. Erityisen tästä hunajasta tekee se, että Biokovon alueella sisämaassa runsaslukuisena kasvavan ranskanvaahteran lehdille kertyvää mesikastetta eivät eritä putki- tai kilpikirvat, kuten tavallista, vaan eräs sirkkalaji (*Acericerus heydenii*, Kirschbaum, 1868). Tämän mesikastehunajan sähkönjohtavuus on 1,50–2,01 mS/cm (mediaaniarvo 1,77 mS/cm), ja se eroaakin muuntyyppisistä lehtipuiden mesikasteesta koostuvista mesikastehunajista. Dalmatinski med -mesikastehunajan erityispiirteenä on, että se säilyttää viskositeettinsa pitkään. Alueella voidaan tuottaa mesikastehunajaa myös rautatammen, nukkattammen tai metsätammen lehdille kertyvästä mesikasteesta.

Syy-seuraussuhde maantieteellisen alueen erityisluonteen ja tuotteen erityisluonteen välillä

Alueen erityiset ilmastolliset, edafiset ja orografiset tekijät vaikuttavat voimakkaasti sekä pääasiallisen kasvilajin medenttuotantoon että mesikastetta tuottavien hyönteisten esiintymiseen. Nämä tekijät puolestaan määrittävät hunajan kasvitieteellisen alkuperän sekä fysikaalis-kemialliset ja aistinvaraiset ominaisuudet. Parhaiten tätä yhteyttä ilmentää salviahunaja. Salviaa kasvaa pääasiassa karstimaalla hyvin kivisessä maaperässä Bora-tuulelle alttiilla alueilla. Syy-seuraussuhde ilmenee hunajan erottuvasta aistinvaraisesta profiilista ja ainoastaan Dalmatian alueella esiintyvistä erityisistä siitepölykoostumuksista. Dalmatia poikkeaa muista alueista, joilla salviahunajaa voidaan tuottaa.

Lähestulkoon vieri vieressä kasvavat Välimeren ja alpiiniseen vyöhykkeeseen kuuluvat kasvit muodostavat erityisen kukkivien kasvien lajiston, joka antaa Dalmatinski med -hunajalle sen erityisluonteen. Parhaiten tämä tulee ilmi kukkaishunajassa, jonka selkeämmin erottuvat aistinvaraiset ominaisuudet johtuvat meden koostumuksesta ja erityisesti välimerellisessä ja submediterraneisessa ilmastossa kasvavien kasvien keskeisistä osatekijöistä.

Toinen maantieteellisen alueen erityispiirre ovat Neretvan suistoalueen monokulttuuriset satsumaviljelmät, jotka tuottavat runsaasti mettä ja määrittävät suoraan satsumahunajan kasvitieteellinen alkuperän ja aistinvaraisen profiilin. Tästä erityispiirteestä kertovat haihtuvista yhdisteistä peräisin olevat ainesosat, joita ei ole muissa sitrushunajissa.

Rajattu maantieteellinen alue on ainutlaatuinen myös ilmasto-olosuhteidensa puolesta. Näissä ilmasto-oloissa viihtyvät *Acericerus heydenii* sekä laajoina lehtoina kasvava ranskanvaahtera, jotka molemmat ovat välttämättömiä aivan tietyn tyyppisen mesikastehunajan tuottamiseksi – tämän mesikastehunajan fysikaalis-kemialliset parametrit (suhteellisen suuri sähkönjohtavuus ja pieni vesipitoisuus) ja aistinvarainen profiili nimittäin erottavat sen Dalmatian ulkopuolella kasvavien lehtipuiden mesikasteesta koostuvasta mesikastehunajasta.

Dalmatinski med on ollut tunnettu ja arvostettu antiikin ajoista lähtien. Plinius korosti hunajan laatua, erityisesti Šoltan saaren (tuolloin Olynta) Olinatio-hunajaa, jota roomalaiset arvostivat enemmän kuin Hymettosin vuoren hunajaa. Mehiläishoidolla on alueella pitkät perinteet. Šoltan perustettiin vuonna 1875 mehiläishoito-osuuskunta, jollainen perustettiin myöhemmin myös Pagin saarelle (vuonna 1905) ja Pelješaciin (vuonna 1910). Tänä päivänä Dalmatian mehiläishoitajien yhdistykseen kuuluu 31 mehiläishoito-osuuskuntaa, joissa toimii yhteensä 1 887 mehiläishoitajaa. Dalmatinski med -hunajan tuotantomenetelmä on tiiviisti yhteydessä paikallisten mehiläishoitajien taitoihin, jotka ovat kehittyneet kokemuksen ja sukupolvia jatkuneiden perinteiden tuloksena. Hunajan tuotannossa hyödynnetään myös nykYTEknologioita aina kuitenkin hyviä mehiläishoitokäytäntöjä noudattaen. Mehiläisiä ei ruokita niiden ravinnonkeruukauden aikana, eikä niiden hoidossa käytetä lainkaan taudintorjunta-aineita. Tuotantoketjussa lämpötila ei ylitä missään vaiheessa 40:tä celsiusastetta. Tämä takaa hunajan laadun, josta osoituksena on pieni HMF-pitoisuus. Mehiläishoitajien korkea osaaminen näkyy siinä, että he osaavat sijoittaa mehiläispesät parhaille paikoille ja valita oikean hetken hunajan keräämiseen, jotta sen vesipitoisuus säilyy pienenä. Nämä taidot yhdistettynä maantieteellisen alueen ominaisuuksiin luovat suotuisat edellytykset yksikukkaishunajien tuotantoon.

Eritelmän julkaisutiedot

https://poljoprivreda.gov.hr/UserDocsImages/dokumenti/hrana/zoi-zozp-zts/10_7_23%20Specifikacija_Dalmatinski_med.pdf